

Αθήνα, 11.11.2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας
2. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Σοβαρός κίνδυνος κατάρρευσης του οικοσυστήματος της Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας – Επείγουσα ανάγκη ολοκληρωμένου σχεδίου προσαρμογής και προστασίας»

Η περιοχή των Πρεσπών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους υδροτόπους διεθνούς σημασίας (Διεθνής Σύμβαση Ραμσάρ) και ταυτόχρονα έναν μοναδικό αγροτικό, κοινωνικό και πολιτισμικό χώρο με βαθιά σχέση ανθρώπου και φύσης. Τα τελευταία όμως χρόνια, οι δραματικές επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης απειλούν άμεσα την ίδια τη βιωσιμότητα του οικοσυστήματος και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην περιοχή.

Σύμφωνα με καταξιωμένους επιστήμονες και την Εταιρεία Προστασίας Πρεσπών, που δρα αδιάλειπτα στην περιοχή εδώ και 35 χρόνια, καταγράφεται σταθερή και ανησυχητική πτώση της στάθμης τόσο της Μεγάλης όσο και της Μικρής Πρέσπας. Από το 1985 μέχρι σήμερα η στάθμη της Μεγάλης Πρέσπας έχει μειωθεί κατά περίπου 10 μέτρα, χάνοντας συνολικό όγκο νερού ίσο με τριπλάσιο της Μικρής Πρέσπας. Το φαινόμενο αυτό επιταχύνεται πλέον, με αποτέλεσμα η Μικρή Πρέσπα να «αδειάζει» υπογείως προς τη Μεγάλη με ταχείς ρυθμούς. Επιστημονικές εκτιμήσεις προβλέπουν δραματική μείωση της έκτασής της μέσα στα επόμενα λίγα χρόνια.

Οι επιπτώσεις είναι ήδη ορατές:

- Το χωριό Ψαράδες έχει κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, καθώς οι προβλήτες βρίσκονται πλέον στη στεριά.
- Η εμβληματική καλλιέργεια των φασολιών Πρεσπών βρίσκεται σε οριακή κατάσταση, με παραγωγούς να ζουν διαρκώς από αποζημιώσεις, αν και όταν τις παίρνουν.
- Η αλιεία καταρρέει, καθώς το γριβάδι δεν μπορεί πλέον να αναπαραχθεί.
- Η βιοποικιλότητα απειλείται άμεσα: αποικίες πελεκάνων και άλλων προστατευόμενων ειδών μειώνονται δραστικά, λόγω πρόσβασης θηρευτών στα πρώην νησάκια όπου αναπαράγονταν.

Παρά την κρισιμότητα της κατάστασης, η απάντηση της πολιτείας παραμένει αποσπασματική και κυρίως προσανατολισμένη σε παρωχημένες «τεχνικο-μηχανιστικές» λύσεις. Το έργο στάγδην άρδευσης, που εδώ και χρόνια παρουσιάζεται ως πανάκεια για τους παραγωγούς, οδεύει σε νέα παράταση μέχρι το 2026, ενώ ταυτόχρονα προωθούνται αδειοδοτήσεις αιολικών εγκαταστάσεων σε καίριες υδρολογικά ζώνες, όπως το υψίπεδο της Σφήκας, παρά τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις του ΟΦΥΠΕΚΑ και τις επισημάνσεις της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης που ακόμη δεν έχει εγκριθεί.

Επειδή η Πρέσπα δεν είναι απλώς ένας τόπος – είναι ένα μοναδικό φυσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο διεθνούς σημασίας.

Επειδή η τοπική κοινωνία των μόλις 1.200 κατοίκων δεν έχει εναλλακτικές για να διατηρήσει τη ζωή και την παραγωγή της.

Επειδή η κλιματική προσαρμογή απαιτεί ολοκληρωμένο, πολυδιάστατο σχεδιασμό, όχι αποσπασματικά έργα που καθυστερούν και ακυρώνουν την ουσία. **Επειδή** η απώλεια της Μικρής Πρέσπας θα αποτελεί ιστορική οικολογική καταστροφή, μη αναστρέψιμη.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση ώστε να διασφαλιστεί η υδρολογική ισορροπία μεταξύ Μικρής και Μεγάλης Πρέσπας και να ανακοπεί η υπογείως μετατόπιση υδατικών πόρων;
2. Για ποιο λόγο το έργο στάγδην άρδευσης έχει οδηγηθεί σε νέες καθυστερήσεις, ποιο είναι το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης και ποια συγκεκριμένα μέτρα λαμβάνονται για να μη χαθεί η χρηματοδότηση;
3. Πώς δικαιολογείται η προώθηση αιολικών εγκαταστάσεων σε κατ' εξοχήν ευαίσθητες ζώνες του Εθνικού Πάρκου, παρά τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις και τις προβλέψεις της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης; Θα προχωρήσετε στην αναστολή ή επανεξέταση των σχετικών αδειών μέχρι την ολοκλήρωση και θεσμοθέτηση του πλαισίου διαχείρισης;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να εκπονήσει άμεσα Ολοκληρωμένο Σχέδιο Προσαρμογής για την περιοχή, με τη συμμετοχή τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικής κοινότητας και παραγωγικών φορέων, ώστε να αντιμετωπιστούν οι νέες κλιματικές συνθήκες με τρόπο δίκαιο, αποτελεσματικό και κοινωνικά βιώσιμο;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζειμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζούφη Μερόπη

Φωτίου Θεανώ